

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Фонд Східна Європа

Інститут присяжних: міжнародний досвід

Інформаційна довідка, підготовлена
Європейським інформаційно-дослідницьким
центром на запит народного депутата України

Європейський інформаційно-дослідницький центр створено з метою надання народним депутатам України інформації, яка може бути використана ними у законотворчій діяльності. Діяльність Європейського інформаційно-дослідницького центру здійснюється в рамках програми USAID "Рада: підзвітність, відповідальність, демократичне парламентське представництво", що виконується Фондом "Східна Європа". Більше про центр на сайті <http://euinfocenter.rada.gov.ua/>

Інститут суду присяжних: міжнародний досвід

Суд присяжних - одна з форм реалізації судової влади безпосередньо громадянами. Як самостійний соціально-політичний інститут, складається з окремої колегії присяжних засідателів та професійного судді чи суддів. Колегія присяжних засідателів виокремлена та наділена повноваженнями приймати власні рішення без участі професійного судді (суддів). Суд присяжних, як соціально-політичний інститут, існує в Англії і Уельсі, США, Канаді, Швеції, Бельгії, Данії, Норвегії, Австрії, Франції та ін. Сучасні суди присяжних кваліфікують: із роздільними колегіями – Англія та Уельс, США, Канада, Австралія, Нова Зеландія, Гонконг, Швеція, Росія (рішення приймають журі); із роздільно-спільною колегією, коли після винесення присяжними вердикту остаточне рішення приймається спільно з професійними суддями – Бельгія, Данія, Австрія, Норвегія, Німеччина, Італія, Франція, Греція¹.

США

Конституція США встановлює, що всі судові процеси повинні проводитися за участю присяжних. Це право було розширене поправкою VI до Конституції США, за якою: *«При будь-якому кримінальному переслідуванні обвинувачений має право на негайний і публічний суд неупереджених присяжних того штату та округу, раніше встановленого законом, де було скоєно злочин», та поправкою VII, яка передбачає застосування суду присяжних у цивільних справах*².

У федеральних судах США немає абсолютного права відмовитися від суду присяжних. За федеральним кримінально-процесуальним законодавством, тільки якщо сторона обвинувачення та суд погодяться, обвинувачений може відмовитися від суду присяжних. У більшості штатів обвинуваченому надано абсолютне право відмовитися від суду присяжних. Право на суд присяжних є виключно правом обвинуваченого у кримінальній справі.

Відповідно до *The Jury Selection and Service Act (Акт про відбір присяжних)*³ громадяни США, які вже досягли 18-го віку, можуть подаватися присяжними до федеральних судів. Закон встановлює процедуру відбору присяжних та окреслює кваліфікації, яким особа повинна відповідати, щоби бути присяжним у суді.

Процедура відбору присяжних

Кожний окружний суд випадковим чином вибирає імена громадян із списків зареєстрованих виборців та людей з водійськими посвідченнями, які проживають у цьому окрузі. До потенційних присяжних засідателів направляється форма для їх попередньої оцінки, де необхідно відповісти на питання про громадянство,

¹ Суд ПРИСЯЖНИХ ЯК ФОРМА НАРОДОВЛАДДЯ У ДЕМОКРАТИЧНІЙ ДЕРЖАВІ [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: file:///C:/Users/User/Downloads/pravo_2015_3_31.pdf.

² The Constitution of the United States [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://constitutionus.com/>.

³ The Jury Selection and Service Act (link is external) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/28/part-V/chapter-121>.

інвалідність, здатність розуміти англійську мову, і чи є у них будь-які інші умови, що не дозволяють їм бути присяжним засідателем. Якщо вони вважаються кваліфікованими, то видається наказ про їх зарахування до списків присяжних.

Кваліфікації, яким особа повинна відповідати, щоби бути присяжним у федеральному суді:

- бути громадянином США;
- бути не молодшим 18 років;
- перебувати в судовому окрузі не менше одного року;
- достатньо володіти англійською мовою, щоб заповнити кваліфікаційну форму присяжного;
- не мати дискваліфікованого психічного або фізичного стану;
- в даний час не підлягати покаранню до позбавлення волі на строк більше одного року;
- ніколи не бути засудженим за злочин (крім випадків, коли права громадян були відновлені на законних підставах).

Існує три групи людей, які звільняються від служби присяжних:

- 1) члени збройних сил на активній службі;
- 2) працівники пожежної служби та поліції;
- 3) службовці федеральних, державних або місцевих органів влади.

Суди присяжних у США розрізняють за трьома видами судів присяжних: велике журі (у кримінальних справах), мале журі (у кримінальних справах) та суди присяжних у цивільних справах.

Велике журі. Велике журі вирішує, чи достатньо доказів (чи існує «достатня підстава»), що особа скоїла злочин, щоб посадити її на лаву підсудних. Якщо велике журі вирішує, що доказів достатньо, особі буде пред'явлено звинувачення. Велике журі має у своєму складі 16-23 члени, і його судочинство не є відкритим для громадськості⁴.

Мале журі. Мале журі, також відоме як суд присяжних, що розглядають справу по суті, є типовим видом суду присяжних, що застосовується у кримінальних справах у США. Мале журі відповідальне за вирішення питання про винуватість або невинуватість обвинуваченого у порушенні закону в конкретних справах. Журі складається з 6-12 членів і їхні наради є таємними. Рішення малого журі, ще відоме як вердикт, визначає, чи є особа винною, чи ні.

Суди присяжних у цивільних справах. В усіх позовних провадженнях, заснованих на загальному праві, де оспорювана сума позову перевищує 20 доларів, зберігається право на суд присяжних; жоден факт, розглянутий присяжними, не може бути переглянутий будь-яким судом США інакше, ніж відповідно до норм загального права⁵.

Права та обов'язки присяжних

- Людина, яка отримала виклик до суду в якості присяжного, обов'язково має відвідати судові засідання.

⁴ "Types of Juries". United States Courts [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.uscourts.gov/services-forms/jury-service/types-juries>.

⁵ Суди присяжних у США [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%83%D0%B4%D0%B8_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%8F%D0%B6%D0%BD%D0%B8%D1%85_%D1%83_%D0%A1%D0%A8%D0%90#cite_ref-2.

- Присяжні не повинні запізнюватися, завжди сидіти на одному місці та уважно стежити за судовим процесом.
- Присяжні не повинні ні з ким обговорювати судову справу під час судових розглядів та судових засідань.
- Присяжні не повинні використовувати соціальні медіа для обговорення судового процесу або висловлювати будь-які погляди під час розгляду справи.
- Присяжні повинні намагатися уникати і ніколи не дозволяти медіа впливати на їх рішення під час розгляду справи.
- Під час судового розгляду справи не дозволено переглядати, читати, слухати новини, що стосуються справи чи суду.

Відповідальність за невиконання обов'язків.

Особа, яка подається до складу журі, повинна сумлінно виконувати свій обов'язок та відвідувати судові засідання. Не відвідання судового розгляду технічно не є незаконним, якщо це сталося лише один раз. Людина, яка пропустила судовий розгляд, просто розміщується у відбірковій базі та викликається іншим разом. Однак, свідоме ігнорування обов'язку присяжного без пояснення призведе до суворих покарань, які можуть включати накладання штрафу або тюремне ув'язнення за неповагу до суду⁶.

Захист та гарантії присяжних

- Заборона на фотографування присяжних і публікацію їх імен та адрес.
- В складних справах з метою позбавлення тиску, присяжних ізолюють від суспільства в окремому готелі.
- Тиск на присяжних або їх підкуп – кримінальна відповідальність.
- Розгляд і обговорення справи для винесення рішення присяжними відбувається в ізольованій кімнаті зі зручностями без судді і без інших присутніх. Всі питання вирішуються в письмовому вигляді до судді лише через судового пристава, який знаходиться за межами кімнати. Відповіді суддя узгоджує зі сторонами процесу.
- Перед обговоренням присяжні обирають голову для забезпечення порядку, рівності обговорення і письмового формулювання вироку на спеціальному бланку, після прийняття одностайного рішення⁷.

Робота присяжних є оплачуваною. Присяжним сплачують 40 доларів на день. Якщо суд триває більше 10 днів, то присяжні отримують платню у 50 доларів за день (мале журі) та 50 доларів на день після 45 днів роботи на великому журі. Присяжним також відшкодовуються транспортні витрати та плату за паркування. Присяжні також отримують грошову допомогу, яка покриває їхнє харчування та проживання, якщо вони зобов'язані залишатися на ніч.

The Jury Selection and Service Act забороняє роботодавцям залякувати, звільняти або тиснути на працівників, якщо ті пропускають робочий день через обов'язок бути присяжним у суді, але вони не зобов'язані платити їм заробітну плату⁸.

⁶ Jury duty [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://en.wikipedia.org/wiki/Jury_duty#cite_note-judiciary.state.nj.us-14.

⁷ Головні принципи дії суду присяжних в США [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://akrsud.kharkiv.ua/golovni-printsipi-diyi-sudu-prisyazhnih-v/>.

Канада

Джерелом законодавчих норм функціонування інституту присяжних у Канаді є **Кримінальний кодекс⁹, Закон про журі – Jury Act¹⁰**, окремі закони провінцій.

Право на суддівство та журі - це конституційне право, передбачене **Канадською Хартією про права та свободи¹¹** пунктом 1 **Конституції Канади¹²**. Право на суд за участю присяжних гарантується, якщо обвинуваченому висувається покарання за злочин максимум п'ять років або більше позбавлення волі.

Процедура відбору присяжних:

Члени журі присяжних обираються з числа звичайних громадян, які досягли 18-го віку. Потенційні присяжні обираються випадковим способом із списків виборців. Після випадкового обрання шерифом прізвищ – вони отримують повістку з'явитись до суду. Повістка надсилається за 30 днів, або у строк, встановлений суддею, але не пізніше 8 днів до дати проведення суду. Протягом 20 днів особа має право подати до шерифа заперечення (у повістці є розроблений спеціальний розділ). Група потенційних присяжних заноситься у список присяжних. Імена присяжних голосно оголошуються у суді. Сторони обвинувачення та захисту можуть заперечити та заявити відвід присяжному.

Існує два види відводу:

- *Причини **мотивованого відводу** визначені у Кримінальному кодексі: у разі, коли сторони доведуть, що присяжний уже має сформовану певну думку, є фізичні перешкоди здійснення обов'язків присяжного, присяжний вчинив серйозне правопорушення.*
- ***Немотивований відвід** не потребує аргументів, проте їх кількість обмежена: кожна сторона має право на 20 відводів – у справах про тяжкі злочини, 12 – коли є обвинувачення у злочині, що карається понад 5 років позбавлення волі, та 4 – коли менше 5 років.*

Коли сторони погодили присяжних, вони приймають присягу, передбачену Кримінальним кодексом: *«Я присягаю сумлінно та справедливо винести вердикт між обвинуваченням та обвинуваченим, які нам довірили цей розгляд, та винести вердикт відповідно до доказів, допоможи мені у цьому, Господь»¹³.*

⁸ Juror Pay [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.uscourts.gov/services-forms/jury-service/juror-pay>.

⁹ Criminal Code [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://laws-lois.justice.gc.ca/PDF/C-46.pdf>.

¹⁰ JURY ACT [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.bclaws.ca/civix/document/id/consol22/consol22/00_96242_01#section24.

¹¹ The Canadian Charter of Rights and Freedoms [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://publications.gc.ca/collections/Collection/CH37-4-3-2002E.pdf>.

¹² Constitution Acts, 1867 to 1982 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/const/>.

¹³ Criminal Code [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://laws-lois.justice.gc.ca/PDF/C-46.pdf>.

Кваліфікації, яким особа повинна відповідати, щоби бути присяжним у федеральному суді:

Згідно із Законом про журі «*Jury Act*» кожна людина, яка досягла 18-го віку, має право виконувати функції присяжного, проте особа може бути дискваліфікована, якщо не відповідає наступним критеріям:

- Не є громадянином Канади;
- Не є повнолітнім;
- Є членом або посадовою особою парламенту Канади або королівської Таємної ради Канади;
- Є членом або посадовою особою законодавчої влади або виконавчої ради;
- Є суддею, адвокатом, судовим чиновником, шерифом, офіцером;
- Виправний працівник або особа, яка працює у пенітенціарній установі, в'язниці, виправній установі чи центрі опікунської молоді;
- Підлягає психічній або фізичній неспроможності, несумісній з виконанням обов'язків присяжного;
- Особа, яка протягом останніх п'яти років була засуджена на сплату штрафу у розмірі 2000 доларів США, або була позбавлена волі терміном до 1 року і не була виправдана;
- Особа не володіє мовою, якою ведеться судове засідання;
- Особа старше 65 років¹⁴.

Права та обов'язки присяжних

- Кожен присяжний повинен незалежно оцінювати докази.
- Забороняється обговорювати будь з ким справу, за якою ведеться судовий процес, це трактується як неповага до суду.
- Кримінальний кодекс Канади забороняє присяжним обговорювати або розкривати сутність або зміст обговорень присяжних навіть після присудження вердикту.
- Присяжні мають право відмовитися або перенести службу присяжного, вони подають запит у письмовій формі до суду та пояснюють причини. Особа повинна надати будь-яку наявну документацію, яка підтверджує запит. Запит буде розглянуто суддею. Якщо запит буде затверджено суддею, суд повідомить запитувача про альтернативну дату для участі¹⁵.

Гарантії та матеріальне забезпечення

- Членам журі гарантується збереження роботодавцем заробітної плати за місцем роботи та місця роботи на час судових засідань. Якщо роботодавець порушить ці норми, існує спеціальне бюро у трудових справах, яке застосує санкції.
- Присяжні звільняються від виконання трудових обов'язків, проте судовий процес у кримінальних справах має тривати максимум три місяці.

Робота журі є оплачуваною. У Канаді рівень компенсації присяжних відрізняються в залежності від провінції. Деякі юрисдикції починають платити присяжним з першого дня

¹⁴ JURY ACT [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

http://www.bclaws.ca/civix/document/id/consol22/consol22/00_96242_01#section24.

¹⁵ General Information about Jury Duty [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

https://www.attorneygeneral.jus.gov.on.ca/english/courts/jury/general_jury_duty_info.php.

судового розгляду, інші не дають компенсацію до 10-го дня. Багато хто збільшує плату на 11-й, а потім на 50-й день судового розгляду. Більшість охоплює деякі витрати на харчування, проїзд та проживання, та деякі включають витрати на догляд за дітьми.

Провінція/територія	Оплата за день
Онтаріо	день 11-49: 40 дол. США день від 50: 100 дол. США
Альберта	50 дол. США
Британська Колумбія	день 11-49: 60 дол. США день від 50: 100 дол. США
Квебек	90 дол. США
Острів Принца Едварда	40 дол. США
Нова Шотландія	40 дол. США
Саскачеван	80 дол. США
Юкон	80 дол. США
Нунавут	40 дол. США
Північно-західні території	80 дол. США
Ньюфаундленд і Лабрадор	Роботодавець зобов'язаний платити регулярні заробітні плати і пільги
Манітоба	3 11 дня 30 дол. США
Нью-Брансвік	3 11 дня 80 дол. США

Відповідальність за невиконання обов'язків.

Відповідно до правил Федерального суду особа, яка звинувачується у неповазі до суду та невиконанні своїх обов'язків, може бути оштрафована або бути ув'язненою на строк до двох і більше років.

Ігноруючи виклик присяжних, без попередження і вагомої на те причини особи караються штрафними санкціями, вартістю від 25 до 2 000 доларів, а в деяких випадках - і тимчасовим тюремним ув'язненням.

Англія та Уельс

Присяжні розглядаються як основна частина англійської правової системи, однак конституційна позиція інституту журі в Англії та Уельсі є вразливою через неписану конституцію. Діяльність присяжних регулюється Законом про журі 1974 (*Juries Act 1974*) року з певними поправками у 2017 році¹⁶. Суд присяжних застосовується у кримінальних та цивільних справах.

Процедура відбору присяжних.

У 2000 році Королівським судом було створено Центральне бюро виклику. Бюро працює на національному рівні та випадковим чином вибирає імена з виборчого реєстру на комп'ютері, беручи до уваги кількість майбутніх присяжних, необхідних для кожного округу. Люди, обрані шляхом випадкового відбору, потім отримують виклики для відвідування суду у визначений час. Судовий чиновник не менше ніж за 14 днів до дня явки надсилає (або вручає особисто) можливим кандидатам у присяжні повістку, докладаючи до них спеціальну форму, що містить перелік питань, відповіді на які допоможуть визначити, хто з викликаних осіб не може бути притягнутий до цього обов'язку. У формі зазвичай містяться і деякі відомості, що роз'яснюють функції присяжного і особливості судового процесу в суді присяжних. Після обробки анкет складається список потенційних журі. Необхідна кількість присяжних (дванадцять) обирається із складу журі шляхом голосування, що проводиться на відкритому засіданні суду. Після голосування та затвердження журі присягаються і суд може розпочатися¹⁷.

Кваліфікації, яким особа повинна відповідати, щоби бути присяжним у федеральному суді.

Законом про журі 1974 (*Juries Act 1974*) встановлені наступні критерії, яким повинен відповідати присяжний:

- Бути віком від 18 до 70 років;
- Особа повинна проживати в Сполученому Королівстві, на островах протоки або на острові Мен не менше 5 років після того, як йому виповнилося 13 років, і повинен бути включений до списків виборців.

В окрему групу виділяються особи, які декваліфікуються в якості присяжних за ознакою наявних судимостей. Присяжними відповідно до Закону не можуть бути особи, засуджені на термін понад 3-х місяці позбавлення волі. При цьому засуджені до покарання від 3-х місяців до 5 років позбавлення волі не можуть бути присяжними протягом 10 років, а при термінах позбавлення волі від 5 років і вище - ніколи не можуть залучатися до виконання обов'язків присяжного. Також в списки присяжних від самого початку не вносяться всі особи, що виконують обов'язки, пов'язані з правосуддям: судді, у тому числі і колишні судді, судові секретарі та інші судові чиновники, адвокати та їхні секретарі; також поліцейські, практикуючі

¹⁶ Juries Act 1974 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1974/23/contents>.

¹⁷ The Jury System [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.lawteacher.net/free-law-essays/criminal-law/the-jury-system.php>.

медичні працівники, священники та монахи. Не можуть бути присяжними особи, які страждають на душевні хвороби та різні психічні розлади. Військовослужбовці викликаються тільки з дозволу їх командирів. Члени двох палат парламенту та службовці парламенту звільняються від обов'язку присяжних, однак, можуть відвідувати суд за бажанням¹⁸.

Права, обов'язки та гарантії присяжних

- Явка в суді присяжного у визначений час є обов'язковою;
- Члени журі можуть в будь-який час за власним бажанням прийняти рішення про виправдання підсудного, якщо були надані всі докази обвинувачення;
- Після складання присяги журі мають право займати лише спеціально відведені місця у залі засідань;
- Під час засідання присяжним дозволяється робити записи, але забороняється розголошувати інформацію, яка стосується судового процесу;
- На початку кожного судового процесу присяжних ознайомлюють із обов'язком зберігання таємниці судового процесу.

Матеріальне забезпечення

Суд не виплачує заробітної плати присяжним, але присяжні в праві вимагати компенсацію таких витрат, як проїзд, харчування та проживання у період судового процесу.

Відповідальність за невиконання обов'язків присяжного

- Явка викликаних присяжних до суду є обов'язковою, ігнорування суду без попередження і вагомих на те причин несе за собою відповідальність у вигляді штрафу в розмірі 1000 фунтів стерлінгів.
- Якщо особа не може належним чином виконувати обов'язки присяжного через стан алкогольного чи наркотичного сп'яніння, несе відповідальність у вигляді штрафу у розмірі 100 фунтів стерлінгів.
- Дослідження справи (пошук дотичних інформації і баз, відвідування дотичних місць, об'єктів і. т. д.), яка стосується судового процесу, присяжним є незаконною і карається або штрафом чи тюремним ув'язненням терміном до двох років.
- Поширення інформації, яка стосується справи, карається штрафом або тюремним ув'язненням терміном до двох років.
- Особа, яка навмисно розкриває інформацію про висловлені заяви, висловлені думки, висунуті аргументи, подані членами журі в процесі їх розгляду під час судового розгляду, карається штрафом або тюремним ув'язненням терміном до двох років.¹⁹

¹⁸ Суд присяжных в Великобритании на современном этапе [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://studwood.ru/523837/pravo/prisyazhnyh_velikobritanii_sovremennom_etape.

¹⁹ Juries Act 1974 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1974/23/section/20>.

Франція

У Франції присяжні представляють громадян, які разом із професійними суддями беруть участь у судовому розгляді тяжких злочинів (вбивства, отруєння, зґвалтування, збройне пограбування) у суді присяжних. Згідно з **Кримінально-процесуальним кодексом Франції** винні у тяжких злочинах несуть покарання позбавленням волі від 10 років²⁰.

Процедура відбору присяжних

Кандидати в присяжні обираються місцевими муніципалітетами зі списку виборців. Мерія надсилає поштою листа про явку особам, які є у цьому підготовчому списку для перевірки відповідності кваліфікаційним вимогам. Особи, які відповідають кваліфікаційним вимогам, вносяться у річний список альтернативних присяжних. Перелік присяжних повідомляється міським головам кожного муніципалітету. Мер відповідальний перед судом за список альтернативних присяжних.

Призначення присяжних: на засіданні голови судів або їх делегати називають публічно кожного присяжного із списку, а карта з його ім'ям розміщується в урну: так обираються 35 присяжних та 10 заступників присяжних, щоб створити спеціальний список на випадок відсутності обраних присяжних.

Кваліфікації, яким особа повинна відповідати, щоби бути присяжним у федеральному суді:

- бути громадянином Франції;
- досягти 23-го віку;
- вміти читати і писати французькою мовою;
- бути фізично здатним виконувати обов'язки журі.

Є категорії осіб, які не можуть виконувати обов'язки присяжного:

- особи, засуджені за злочин;
- державні посадові особи, які були звільнені з посади;
- особи, які перебувають під опікою чи опікунством;
- члени уряду;
- депутати і сенатори;
- магістрати;
- офіцери поліції, в'язниці або жандармерії.

Права, обов'язки та гарантії присяжних:

- повинен бути уважним під час судового засідання;
- повинен бути неупередженим і не висловлювати свою думку;
- не повинні спілкуватися з іншими людьми про справу;
- повинен поважати таємницю обговорень;

²⁰ Code de procédure pénale [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do?cidTexte=LEGITEXT000006071154&idArticle=LEGIARTI000034114821&dateTexte=20171209>.

- можна задавати питання через президента присяжних (головуючого присяжних);
- може робити записи під час слухання;
- здійснити правосуддя жертві злочину або його сім'ї;
- зрозуміти поведінку обвинуваченого під час вчинення злочину.

Відповідальність за невиконання обов'язків присяжного

- Ігнорування судового засідання без законних підстав (приклад: причина здоров'я, доведена медичною довідкою) накладається штрафом у розмірі 3750 євро.
- Порушення поваги до таємниці слідства - вирок на один рік позбавлення волі та 15 000 євро штрафу.

Присяжні, які вже долучені до судового процесу, мають відвідувати кожне засідання до моменту винесення вироку. За період судового процесу присяжні отримують компенсаційні виплати. Роботодавці не повинні платити заробітні платні своїм співробітникам на час їх відсутності у зв'язку із суддівством, але повинні надати документ із зазначенням заробітної плати, що підтверджує втрату професійного доходу для отримання компенсаційних виплат присяжним²¹.

Інформацію підготувала

аналітик ЄІДЦ

Оксана Савчук

²¹ Juré d'assises [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F1540>.